

De vrouw àchter de topman

De directiesecretaresse, of management assistent zoals ze tegenwoordig liever heet, speelt een belangrijke rol binnen elk bedrijf. Ze beheert de agenda van de directeur, bereidt zijn speeches voor en regelt een deel van het personeelsbeleid. Er zijn secretaresses zonder wie de hele zaak direct in het honderd zou lopen. Toch wordt de vrouw àchter de topman nog altijd achtervolgd door het imago van tiepmiep en koffiejuif.

Spin in het web, rechterhand van de manager, het hart van de organisatie. Het wemelt van de lovende termen om de rol van de secretaresse te omschrijven. Het aantal vooroordelen is er echter niet minder om. Zo ondervinden ook Diana van Riel van het accountantskantoor ABAB in Best en Peggy van Laarhoven van De Meeuw Bouwsystemen in Oirschot. Zij strijden 20 december met nog drie anderen om de titel 'Management Assistent van 2001'.

'Ah, zij is de juif die de koffie komt brengen', ziet Diana van Riel (34) mensen soms denken als ze hen vertelt dat ze secretaresse is. 'Het ergert me dat dit vak zo wordt ondergewaardeerd. Weinig mensen hebben echt een goed beeld van wat ik doe. Zelfs binnen het bedrijf. Ze zien dat ik op mijn kantoor zit en de post en de telefoontjes afhandel. Maar ze weten niet dat ik ook nog leiding geef aan 15 secretaresses op drie verschillende vestigin-

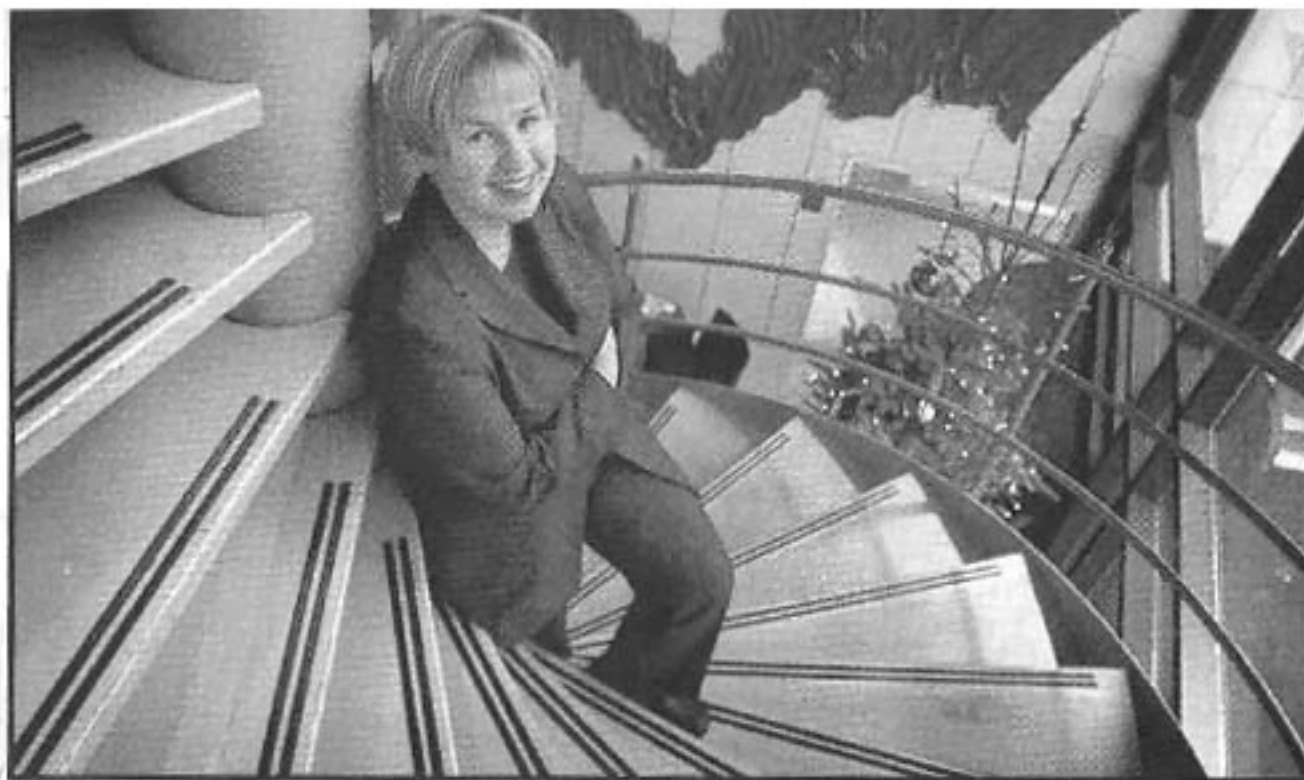
gen of dat ik veel uitvoerend personeelswerk doe.' Van Riel richtte eerder dit jaar de Bestse Ambitieuze Secretaresses op waarin inmiddels 34 collega's uit de regio Best elkaar vragen kunnen voorleggen waar ze in de praktijk mee worstelen. 'Ik ben heel enthousiast over dit vak. Ik voel me een regisseur die op de achtergrond allerlei processen op elkaar afstemt. Het is een vervelend dilemma: als ik mijn werk goed doe, valt het

niet op. Iedereen verwacht immers dat alles vlekkeloos verloopt. Maar als ik mijn werk niet goed doe, weet iedereen me opeens te vinden.' Toch is er de laatste jaren best wat verbetering geboekt, vinden ook Peggy van Laarhoven (26) en Kim van Dijk (32). Van Dijk werd in 1992 op 23-jarige leeftijd tot secretaresse van het jaar gekroond. Sindsdien zijn er bijvoorbeeld naast de bestaande middelbare ook HBO-opleidingen, groeit het

aantal vakverenigingen en is er sinds kort speciale functieclassificering voor secretaresses.

Achtergrond

Het slechte imago heeft volgens Van Dijk ook te maken met de aard van het vak. 'Secretaresses staan vaak op de achtergrond. Ze zijn de vrouwen àchter de topman, en de meesten vinden dat ook wel prettig zo. Je moet het leuk vinden om een ondersteunen-

• Genomineerde secretaresse Peggy van Laarhoven

Foto Vincent Wilks

• Genomineerde secretaresse Diana van Riel

Foto Annika Sikk

• Kim van Dijk, 'secretaresse van 1992'

Foto Kees Martens

Secretaresse heeft nog altijd imago van tiepmiep en koffiejuif

de rol te vervullen. Als je liever op de baas z'n stoel wil zitten, moet je dit niet doen.' Van Dijk kijkt met veel plezier terug op haar jaar als ambassadrice van het vak. 'Ik had nog maar net gewonnen of ik werd geïnterviewd door de KRO-radio. Live. Ik wist niet wat me overkwam. Was helemaal niet gewend om in de schijnwerpers te staan. Ik heb heel veel verschillende dingen kunnen doen. Van een maandelijkse column in een vakblad en interviews voor VIVA en Veronica tot lezingen voor vakgenoten en secretaresse-opleidingsinstituten. Ik vond het heel leuk om begrip te kweken voor het vak. Als ik

mensen hoorde zeggen 'O, dat is veel leuker dan ik dacht', wist ik dat ik geslaagd was.' Geen van de drie secretaresses is erg gelukkig met de naamswijziging van secretaresse naar management assistent. De associatie met schoonmakers die opeens zijn omgedoopt tot interieurverzorgers is snel gemaakt. 'Het voelt als een truc om het vak meer aanzien te geven. Waardering krijg je niet door je werk een mooiere naam te geven', zegt Van Riel. Als freelance docente verzorgt ze opleidingen voor secretaresses die hogerop willen. 'Je kunt zowel je niveau binnen de organisatie als je persoonlijke competenties

verbeteren. De combinatie van beiden bepaalt voor mij het niveau van een secretaresse. Je kunt je afvragen wat leuker is: volledig zelfstandig werken voor een afdelingsmanager of bij de topman wachten tot er iets op je bureau belandt.' Van Riel is eigenlijk een gediplomeerd maatschappelijk werkster maar kwam door de krappe arbeidsmarkt van 1987 in het secretaressevak terecht. 'Ik ben er bij toeval ingelord en heb vervolgens bewust gekozen om in dit vak te blijven. Ik heb er nooit spijt van gehad dat ik geen maatschappelijk werkster ben geworden. En die training in gesprekstechnieken, daar heb ik nog dagelijks plezier van.'

Mannen

Het vak telt nog altijd weinig mannelijke secretaresses. Heel zelden kom je er ergens een tegen maar de grote meerderheid is en blijft vrouw. Logisch denkt Van Dijk: 'Een secretaresse moet ondergeschikt kunnen zijn. Het niet erg vinden om eens een keertje koffie te halen of een kopietje te draaien. Mannen zijn vaak niet zo gediensig.' Peggy van Laarhoven valt haar bij: 'Mannen spelen liever zelf de baas.'

Het vak is volgens Van Laarhoven zo leuk als je het zelf maakt. Zij doet veel meer dan precies in haar takenpakket staat omschreven. 'Ik maak mijn afspraak met de kapper omdat ik nu eenmaal goed zicht heb op zijn bezigheden. Herinneren aan verjaardagen van zijn kinderen en zijn trouwdag, dat moet allemaal kunnen. Deze directeur onthoudt het allemaal zelf hoor maar ik zou het niet erg vinden om te doen. Als iemand thuis niet lekker functioneert, werkt dat immers ook door in zijn werk.'

Als Peggy van Laarhoven zou winnen, hoopt ze jonge mensen enthousiast te kunnen maken voor het vak. 'Het is lang niet zo stoffig als velen denken. Het secretaressevak heeft iets truttigs, dat vind ik er jammer. Het zou van mij best wat moderner en vlotter mogen worden.' Als Diana van Riel als winnaar uit de bus komt, wil ze vooral de onderwaardering aanpakken. Zowel binnen als buiten het bedrijf. 'Een secretaresse lijkt soms wel een secundaire arbeidsvoorwaarde. Voor de directeur welteverstaan.'